

Η απάντηση στα ερωτήματά σας προϋποθέτει να διεκρινίσουμε τι σημαίνει συναίνεση και πότε είναι δυνατή.

Με το τέλος της δεκαετίας του '80 η ελληνική κοινωνία βρίσκεται αντιμέτωπη με σειρά προβλημάτων που η επίλυσή τους αποτελεί προϋπόθεση για τον εκσυγχρονισμό, προϋπόθεση για την αντιμετώπιση της πρόκλησης του '92.

Τα προβλήματα αυτά έχουν σωρευθεί στη διάρκεια μιάς ιδιόμορφης μεταπολεμικής περιόδου στην Ελλάδα μέχρι τις μέρες μας.

Άλλοτε ο χαρακτήρας των προβλημάτων αυτών συνυφασμένων με τον τύπο της ανάπτυξης που ακολουθήθηκε και άλλοτε η ένταση της πολιτικής αντιπαράθεσης εμπόδισαν μιά ολοκληρωμένη, πειστική και βιώσιμη επίλυσή τους. Αποσπασματικές λύσεις βραχυπρόθεσμης εμβέλειας κάτω από τις πιέσεις κοινωνικών ομάδων ή στενά συντεχνιακών αντιλήψεων περιέπλεξαν και επιδείνωσαν την κατάσταση. Η ολοένα διευρυνόμενη διασύνδεση της οικονομίας μας με την διεθνή οικονομία και αυτές καθ'εαυτές οι εξελίξεις στο διεθνές οικονομικό και πολιτικό προσκήνιο κάνουν ακόμη πιο επιτακτική την ανάγκη επίλυσής τους.

Η αντίληψη της αυτοδύναμης κυβερνητικής προσέγγισης για την αντιμετώπιση τους δεν δικαιώθηκε. Δύο οκταετίες αυτοδύναμης διακυβέρνησης της Ελλάδας από τους δύο μεγαλύτερους πολιτικούς φορείς δεν μπόρεσαν να δώσουν τις επιθυμητές λύσεις. Αποτελεί πλέον κοινό τόπο ότι χωρίς σοβαρό διάλογο των πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων δεν είναι εφικτή μιά ολοκληρωμένη πειστική και βιώσιμη πρόταση εξόδου από την κρίση και κατ'επέκταση για τον εκσυγχρονισμό της κοινωνίας μας.

Συναίνεση απαιτείται είτε υπάρχουν αυτοδύναμες είτε υπάρχουν συμμαχικές κυβερνήσεις.

Συναίνεση απαιτείται σε θέματα που η επίλυσή τους θα γεννήσει το πολιτικό κόστος πολύ πριν καρποφορήσει το αναπτυξιακό και κοινωνικό όφελος.

Συναίνεση απαιτείται όχι μόνο για την λήψη κάποιων μέτρων ή την θέσπιση ή αναμόρφωση κάποιων θεσμών αλλά και για τη στήριξή τους σε όλη την διάρκεια εφαρμογής των μέτρων ή λειτουργίας των θεσμών. Συναίνεση απαιτείται για οποιαδήποτε μακροχρόνια προσπάθεια ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού που θα ξεπερνάει τα χρονικά όρια της διακυβέρνησης του ενός ή του άλλου σχηματισμού.

Συναίνεση αποτελεί μιὰ πολιτική κατεύθυνση. Δεν είναι η συνταγή για να λυθούν όλα τα προβλήματα. Συναίνεση σημαίνει διάλογο και προσπάθεια σύγκλισης απόψεων. Δεν σημαίνει άρνηση αντιθέσεων και διαφορών, επίπλαστη συμφωνία, αφελή ελπίδα ότι σε όλα τα θέματα μπορεί να υπάρξει ομόνοια. Οι κοινωνικές και πολιτικές αντιπαραθέσεις πρέπει μερικές φορές να εξελίσσονται για να γίνεται αντιληπτή η πραγματική διάσταση των προβλημάτων και οι δυνατότητες λύσεων. Πρέπει να εξελίσσονται για να διαμορφώνεται το βασικό πλαίσιο της πολιτικής, πάνω στο οποίο θα διαμορφωθεί η συναίνεση.

Σε όλα τα θέματα που θέσατε, άντληση κεφαλαίων από την ΕΟΚ, περιορισμός των δημοσίων ελλειμμάτων, αποκομματικοποίηση των δημοσίων επιχειρήσεων και ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις υπάρχουν δυνατότητες σύγκλισης απόψεων. Τα θέματα αυτά δεν αφορούν την κατεύθυνση του εκσυγχρονισμού, αλλά είναι κυρίως προβλήματα που προέκυψαν από αντιφατικές προσπάθειες, απηρχαιωμένες αντιλήψεις και πολιτικές πρακτικές που δεν βρίσκουν πια τον ελληνικό λαό σύμφωνο.